

על הקצה

מחזה מקורי מאת: איציק אלוני

כל הזכויות שמורות

©

טל: 03-5225458

itzikaloni99@gmail.com

רחוב גוש חלב 23 תל אביב

תקציר המחזה: שלהבת היא רווקה בת ארבעים. היא מקדישה את רוב זמנה לטיפול בסבתה שגרה עמה. ביום ההולדת של הסבתא שלהבת מארגנת חגיגה קטנה עם אחיה ואמה. במהלך יום ההולדת אחיה ואמה מנסים לשכנע את שלהבת להשתחרר מיחסי התלות עם הסבתא, להעביר אותה לבית אבות, לטפח לעצמה חיים עצמאיים ולמצוא בן זוג. כששלהבת מסרבת אמה מנסה לחשוף את מצבה הבריאותי הרעוע כביכול של הסבתא כהעמדת פנים, מניפולציה סחטנית שהיא מפעילה על נכדתה. בתוך כך נחשפים גם היחסים הקשים של האם והסבתא שמאשימה את כלתה במותו של בנה, אביה של שלהבת.

הדמויות:

סבתא – בת תשעים. זקנה חביבה ומניפולטיבית. לא מדברת לאורך כל המחזה.

שלהבת – נכדה, מטפלת בסבתא, יפה, רווקה כבת 40 חסרת ביטחון.

אמיליה – אימם של שלהבת וירון. יפה מאוד ובעלת הופעה מרשימה, וצעירה ברוחה.

ירון – אחיה הצעיר של שלהבת. רווק עליז. איש בורסה, קליל וחביב. זיפי זקן.

מחזה במערכה אחת ותמונה אחת.

במחזה הרבה הוראות בסוגריים בשל שתיקתה של הסבתא

פתיחה

חצר בית פרטי. דשא, פרחים, שולחן, כיסאות, ספסל גינה פח אשפה קטן, עציצים, בלונים צבעוניים וקישוטים תלויים בכל מקום לכבוד חגיגת יום הולדתה התשעים של הסבתא. בעומק הבמה (קיר האחורי), שתי דלתות הזזה מזכוכית פתוחות ומשמשות הפרדה בין פנים הבית – לחצר בו מתרחשת העלילה. בצד המשקוף וילונות אסופים.

קידמת הבמה בצד, שער מתכת המשמש כניסה מהחוץ ישר לחצר הבית. מוזיקה שמחה מתנגנת. שלהבת נכנסת עם מגש עוגת יום הולדת, נר יום הולדת ופירות, מידי פעם מעיפה מבט לעבר שער כניסה לחצר לבדוק אם מישהו מגיע. מכינה סידורים אחרונים, פורסת את מפה השולחן ומסדרת את הכיסאות...

1

שלהבת והסבתא נכנסות לבמה כשהסבתא נתמכת בשלהבת.
הסבתא עוצרת בפתח היציאה לחצר כדי לנוח מהמאמץ. מתנשפת.

שלהבת: סבתא? למה עצרת?!

[הסבתא פתאום מחליטה לחזור לחדר שלה]

שלהבת: (נכנסת לדירה) למה חזרת לחדר. בואי נצא לחצר הבית.

[שלהבת והסבתא שוב נכנסות לבמה כשהסבתא נשענת על שלהבת חזק יותר.
לפני שהיא פוסעת לתוך החצר, נעצרת לרגע בפתח שתי הדלתות לצבור כוח.
אחר כך מנסה לעבור בזהירות את השטיחון של החצר (שלא תיתקל בו ותיפול)]

שלהבת: סבתא, קדימה, תעזרי לי...

אני רוצה לעזור לך, אבל את צריכה לעזור לעצמך...

(מסמנת לה להרים רגל לעלות על השטיחון) יופי...

[הסבתא עוברת את השטיחון עוצרת שוב]

שלהבת: מה קרה?

[הסבתא מסמנת על ריאותיה שקשה לה לנשום]

שלהבת: קשה?...

[הסבתא מהנהנת]

שלהבת: (ממשיכה) מוכנה?

[מתקדמות לחצר כשהסבתא מפילה את כל כובד משקלה על שלהבת, כך יוצא
שהן סוטות והולכות מהר באלכסון כששלהבת מנסה למנוע נפילה. עד שהן נעצרות]

שלהבת: (תוך כדי התנועה) אל תפילי עלי את כל כובד המשקל...

תשתמשי גם... בכוחות הגוף שלך...

(ממשיכות) יופי, ככה טוב יותר... / הגענו...

(מושיבה אותה ליד השולחן)

את תשבי כאן בחצר עד שירון יגיע, בסדר?

[הסבתא שומעת את השם ירון, היא מסתכלת על שלהבת וקורנת מאושר]

שלהבת: גם אימא שלי צריכה להגיע.

[כשהסבתא שומעת שהאמא צריכה להגיע, מביטה בשלהבת באי-שביעות רצון]

שלהבת: (מלטפת אותה) אני אוהבת אותך סבתל'ה.

(מדברת לאט) אני נכנסת פנימה ,

להמושיך לגהץ,

את השמלה שלך.

[סבתא עושה פרצוף ומשמיעה קול של מסכנה]

שלהבת: סבתא, זה לא אומר שאת מאבדת קשר אתי.

אני יודעת שאת רוצה שאגהץ לידך.

שבי כאן ותיהני בינתיים מהשמש.

תראי איזה יום יפה יש לנו,

הכי יפה ליום ההולדת שלך...

אל תדאגי, אני אשמע כל דבר מתוך הבית,

בסדר? (הולכת)

[סבתא משמיעה קול בכי]

שלהבת: סבתא, די!

(פאזזה. חושבת מה ואיך להגיד)

מאז שגילית, שקולות הבכי האלה יכולים להשפיע עלי,

את משתמשת בהם כמו בנשק! וזה כבר יותר מדי!

בלי קונצים, טוב?

אני אהיה

בפנים.

את שומעת?!

אני רוצה לסיים את הגיהוץ

לפני שכולם מגיעים.

(הולכת ממנה, פתאום נזכרת. מוציאה משרוקית מכיסה)
 תראי מה קניתי לך.
 קחי. תשתמשי בה בכל פעם שאת מרגישה שאת זקוקה
 לעזרה,
 או אם מישהו יגיע.

[סבתא לא מרוצה ומשמיעה קול בכי]

שלהבת: די! אמרתי בלי קונצים.

תכף ירון יגיע והוא יבדר אותך.
 את אוהבת את הבידור שלו, נכון?...
 (הסבתא מעלה חיוך)
 גם אימא שלי תגיע.
 (הסבתא בפנים זועפות)
 תראי להם שאת כבר יודעת איך להיות עצמאית...
 זה ייקח לי רק כמה רגעים ואני מסיימת.
 תתרכזי בינתיים בשער הכניסה.
 (יוצאת)

[הסבתא בווה בשער הכניסה. אחרי זמן מה שורקת במשרוקית]

שלהבת: (מציצה מחדר החוצה לכיוון השער)
 אף אחד עוד לא הגיע.

[הסבתא בוחנת את המשרוקית ומרוצה ממנה. שורקת מספר שריקות]

שלהבת: מה קרה?!

מה?

מה כל-כך דחוף?!

[סבתא ממשיכה לשרוק]

שלהבת: (נכנסת לבמה) אני כאן!

תראי סבתא.

היום את מתרגשת יותר מידי,

בגלל יום ההולדת שלך אני סולחת לך,

אני מנסה להרגיע אותך, אז אל תעשי מזה עניין.

מה את עושה איתי עכשיו ברוגז?!

תפסיקי לשחק!

זה לא מתאים לי היום!

[סבתא משפילה ראש נעלבת]

שלהבת: (מסבירה לאט) עכשיו אני חוזרת לגהץ...

את תהיי הראשונה שתראה מי נכנס ראשון בשער...

אימא או ירון,

אם זה ירון – תשרקי פעם אחת,

אם זאת אימא – תשרקי פעמיים.

(יוצאת).

[לאחר זמן מה, הסבתא שורקת מספר שריקות]

שלהבת: (מבחוץ) לא לעבוד עלי...

[הסבתא קמה בכוחות עצמה ונכנסת לבית]

שלהבת: (בקול-רם כועסת מהחדר) את רוצה שהבית יישרף מהמגהץ

בגללך?! אני לא יכולה לעזוב אותך לרגע אחד?!

[שלהבת מחזירה את הסבתא לחצר ומושיבה אותה על הספסל]

שלהבת: (פתאום) אוי...!

שמתי לב?

הלכתי את כל הקטע מהחצר פנימה לבד?

כל הכבוד סבתא!

עכשיו את תשבי פה עד שירון יגיע ויספר לך סיפורים
מעניינים על הפגישות שלו עם בחורות.
את אוהבת לשמוע על המחזרות שלו, נכון?

[הסבתא מהנהנת בחיך והנאה.
שלהבת הולכת ממנה.
הסבתא פולטת אנחת שעמום]

שלהבת: תפסיקי לטרטר אותי!

(חוזרת לסבתא) את רוצה נייר לגזירת צורות?

[סבתא לא עונה]

שלהבת: את רוצה להמשיך לפתור סודוקו?

(מוסרת לה את החוברת הסודוקו שהייתה מונחת על השולחן) קחי...
(כדרך אגב מעיינת בדף) מתי הספקת לפתור את כל זה?!
הנה אני הופכת לדף סודוקו חדש.
אחרי שתפתרי בשקט, תשרקי לי. נראה כמה זמן ייקח
לך לפתור את זה,
את לא חייבת למהר, קחי את הזמן שלך.
(יוצאת)

[אחרי ששלהבת יוצאת, הסבתא מקשקשת בזעם על הסודוקו. ואחר כך היא שורקת]

שלהבת: (בפתח) היום את שובבה.

(מתיישבת ליד סבתא. מחכות)

אני כבר לא יודעת מה לעשות איתך.

[שתיקה ארוכה בזמן ששתייהן בוחות בשער הכניסה]

שלהבת: אני נותנת לך כבוד ואת מנצלת אותי לרעה.

[סבתא מתחילה לבכות]

שלהבת: מה אמרתי?...

למה את בוכה?...

אני סתם צוחקת אתך...

די, סבתוש'

הפסיקי להתנהג כמו ילדה קטנה...

די, נו!

את רוצה שאקרא לך מהמגזין כדי שתישארי מעודכנת?

[לוקחת מגזין. סבתא נדה בראשה לשלילה]

שלהבת: סבתא, מחר בבוקר הדברים ייראו טובים יותר. הנה,

תסתכלי על התמונות...

הנה, את רואה?

כבר בעמוד הראשון רואים תמונה שדומה לתמונה שלך

מפעם,

מדגמנת על אופנוע.

את זוכרת?

[סבתא מחייכת]

שלהבת: איזה יפה היית בתקופת הפוזות על האופנוע.

סבא חיזר אחריו הרבה זמן, עד שבסוף הסכמת,

מצאת את האיש שלך.

[סבתא מסתכלת על שלהבת, כאילו שואלת אותה 'ומה איתך?']

שלהבת: את יודעת שאין לי חבר.

את רואה שיש לי זמן לחבר?

אפילו לגהץ אין זמן.

מה את רוצה לעשות עד שיבואו?

(פתאום מזכרת) אוי, השארתי את המגהץ...

(יוצאת בריצה. חוזרת עם שמלה בידה) כמעט שרפתי לך אותה.

בואי, אני אלביש אותך בשמלה לכבוד יום ההולדת...

[סבתא בוהה בשער הכניסה]

שלהבת: תראי איזה יופי גיהצתי לך אותה.

[סבתא מתעלמת.]

שלהבת פורסת את השמלה על ברכיה של הסבתא.

הסבתא אוספת אותה מהר, עושה מהשמלה חבילה מקמטת וזורקת אותה לרצפה]

שלהבת: את קימטת שעה וחצי של גיהוץ! ככה את מזלזלת בשמלה הכי שאת אוהבת?

[סבתא מתרכזת בהפגנתיות בשער]

שלהבת: (אחרי פאזזה) מי את אומרת שייכנס ראשון?

[הסבתא לא מגיבה]

שלהבת: נו בטח,

את לא יודעת מי.

[סבתא מחייכת]

שלהבת: אני יודעת שאת רוצה שירון ייכנס ראשון.

(אחרי פאזזה)

סבתא, למה את לא סובלת את אימא שלי?

(ממתינה לתשובה)

אגב, אמא יודעת שאת לא סובלת אותה, ובכל זאת תבוא

לאחל לך יום הולדת שמח.

[סבתא משמיעה חרחורים/גרגורים של אי-שביעות רצון]

שלהבת: או-קיי, די! לא נדבר על אימא שלי. נתרכז במי שייכנס

ראשון? את בעד ירון ואני בעד אימא, נראה מי תנצח.

[בוהות בשער הכניסה לחצר במשך מספר שניות. בשלב מסוים הסבתא, נוטה הצידה

לכיוונה של שלהבת ונופלת כגוש אחד על ברכיה של שלהבת. (כמו תינוק שיושב על הספה

ולאט לאט הוא נוטה לצד ונופל) שלהבת מייצבת אותה ומתרכזת שוב]

שלהבת: אף-אחד לא מגיע.

[סבתא בוכה]

שלהבת: מה עכשיו?!

עצובה בגלל יום ההולדת?

אל תדאגי, יבואו...

(מנגבת לסבתא את הדמעות)

[נשמע צלצול בדלת הראשית/כניסה לבית (לא מהחצר).

שלהבת ממהרת להיכנס לתוך הבית]

שלהבת: או... עושים לנו הטעיה, נראה מי צודקת...

(ממהרת. נשמעת מדברת עם שליח מאחורי הקלעים) תודה...

רגע אני אביא לך טיפ...

ברח מהר...

(חוזרת לסבתא) השליחים בארץ תמיד ממהרים.

תראי איזה זר פרחים קיבלת.

בואי נראה ממי זה.

אני אקרא קודם ואחר כך אגיד לך ממי הזר.

בלב-בלה-בלה... (קוראת) "יקרה, איחולי בריאות תמיד טוב

לאחל, בעיקר לך אחרי מותו של..."

אני לא אומרת לך של מי הברכה.

(ממשיכה לקרוא) "יום אחד את תפתיעי את כולנו ותתחילי

ללכת חופשי ותפצחי בשיר"

של מי הברכה?

[סבתא מחייכת]

שלהבת: לא של ירון.

זה מאימא שלי.

[הסבתא לא מסכימה, מתחילה להתעצבן ורוקעת ברגליים]

שלהבת: (מראה לה) הנה כתוב מאמיליה.

[הסבתא יורקת על הברכה.

שלהבת מספיקה להזיז את היד ולהתחמק מהיריקה]

שלהבת: (בזעם) מוה שעשית!?

זה כאילו לירוק לי בפנים!

זאת אימא שלי!!

[פאזזה.

הסבתא משפילה את הראש ומתחילה לזוז במקומה בחוסר נוחות]

שלהבת: מוה עכשיו?

טוב הבנתי.

בואי אני אקח אותך לשירותים.

(עוזרת לה לקום) בואי תנסי עוד פעם ללכת לבד.

את הולכת יפה...

את מתחילה לשלוט יפה בגוף שלך.

יוצאות.

2

אמיליה אימא של שלהבת, אישה מטופחת יפה, נכנסת משער

החצר. מתפעלת מהקישוטים.

אמיליה: אני פה.

שלהבת: (מתוך הבית) תכף!

אמיליה: מוה אתן עושות?

(הולכת לכיוון פתח הסלון ומציצה)

אה... אתן שם...

ירון עוד לא הגיע?

שלהבת: עוד לא!

[בדיוק נכנס ירון בנה של אמיליה]

ירון: (בכניסתו) אני פה...

(נושק לאימו). ראיתי אותך וקראתי אימא, אימא...

את כלום...

ממשיכה ללכת כאילו את...

אמיליה: שמעתי מישהו קורא אימא, אימא...

אבל לא ידעתי שזה מכוון אלי.

ירון: שכחת שאת גם אימא?

(בוחר את אימו)

את נראית מעולה...

כל הכבוד לך שאת ממשיכה לשמור.

אמיליה: (מציגה את עצמה בסיבוב הופעה)

זה הסטייל שלי, שכחת?

ירון: נכון.

אמיליה: אתה זוכר מה שתיאמנו?

ירון: זוכר, איפה סבתא ושלהבת?

אמיליה: בחדר אחרי אקסידנט - או לפני.

ירון: (בקול) סבתא...

אני פה!

[סבתא נכנסת בחופזה, מתלהבת לראות את ירון, אך שוכחת שהיא לא הספיקה ללבוש את כל חצאיתה. שלהבת רודפת אחריה ומסדרת את חצאיתה של הסבתא.

הסבתא מבקשת מאמיליה להסתובב.

אמיליה וירון מפנים את גבם ושלהבת משלימה את ההלבשה]

ירון: סבתא תיקחי את הזמן, אני לא בורח לשום מקום.

אמיליה: בטח כל היום ציפתה לרגע הזה.

שלהבת: סבתא, תפסיקי להתרגש!

את מפריעה לי להלביש אותך.

סבתא תהיי אתי!

ירון לא יברח...

סבתא! תהיי סבלנית!

(מסיימת להלבישה)

אני הולכת להביא את השתייה.

(יוצאת)

[הסבתא כמעט מתנפלת על ירון, מחבקת אותו בחום, ואחר כך עושה לו תנועה בידה שרומזת "איך הזיונים?"]

אמיליה: (צוחקת. לירון) אתה היית צריך לטפל בה.

אמיליה: מזל טוב.

[הסבתא מתעלמת מאמיליה]

ירון: סבתא נשארת שובבה.

אמיליה: היא בטח מחכה כל היום שתספר לה על המחזרות.

[סבתא מתלהבת ומאיצה בירון שיספר על הבחורות שהיו לו]

ירון: סבתא, לא היום ביום ההולדת שלך.

אמיליה: טוב, אני אחתוך את העוגה...

(תוך כדי חיתוך העוגה) אני מאחלת לך בריאות טובה, אריכות

ימים ושבקרוב יחזור אליך הדיבור...

(מגישה לסבתא פרוסה מהעוגה)

[הסבתא מעיפה בגסות את היד שמגישה, וממהרת להיכנס לבית. העוגה מתפזרת.
אמיליה מתחילה לאסוף את פרוסת העוגה.
שלהבת נכנסת מבוהלת]

שלהבת: (בתקיפות) מה עשית לה?!

אמיליה: לא עשיתי לה כלום.

שלהבת: למה היא ככה?

אמיליה: בירכתי אותה.

שלהבת: למה בירכת אותה!

אמיליה: כי ביום הולדת מברכים.

שלהבת: רק בגלל הברכה היא הלכה מפה?

אמיליה: הלכה?!

היא רצה מפה!

שלהבת: עזבי אני כבר אנקה.

אמיליה: אני לא מבינה את ההתנהגות הזאת שלה.

שלהבת: עכשיו תגידי לי בדיוק מה אמרת לה?

אמיליה: מה יכולתי להגיד לה, חוץ מברכה?

ירון: בקיצור לסבתא אין סבלנות לאימא! וזה לא משנה מה היא תגידי. אם אמא תברך או תקלל זה יהיה בשבילה בדיוק אותו דבר!

שלהבת: (לאמיליה) לא אמרת משהו שעיצבן אותה?!

אמיליה: איחלתי בריאות, אריכות ימים, ושבקרוב יחזור לה הדיבור. בכלל, אני חושבת שכל הדממה הזאת היא משחק אחד גדול. היא נהנית מזה ומנצלת אותך. זאת לא מחלה,

זאת החלטה!

בפעם האחרונה שראיתי אותה היא העמידה פנים שהיא בקושי זזה גם כשהיא נתמכה בך ומתנשמת, כדי להקל עליך רצינו להביא לה במתנה ליום ההולדת הליכון. ירון הציע קודם שנראה אותה ואחר כך נחליט.

שלהבת: טוב שלא קניתם.

אמיליה: בטח, כי טוב לה,

היא נתמכה בך,

את הקביים שלה, את כיסה הגלגלים שלה!

והיום תראי איזה פלא, היא רצה!

ירון אותך היא אוהבת. היא רואה בך את בעלה,

אתה דומה לו מאוד...

לך תרגיע אותה.

ירון: (לשלהבת) את יודעת, מספיק שהיא רואה את אמא ומיד

מקבלת חררה! היא כתבה לי מייל לעבודה כדי לבקש

ממני להביא לה סיגריות וויסקי.

(פאזזה, מביט באימו) טוב, אני הולך אליה לחדר ואנסה

להרגיע אותה.

[ירון נכנס לבית]

שלהבת: בשנים האחרונות היא סובלת משעמום טוטאלי.

היא כבר לא מסוגלת לעשות הרבה דברים,

לפתור סודוקו היא עוד מסוגלת. היא אוהבת להיות

בחוק, אבל היא לא יכולה לטייל בלעדך.

אמיליה: לא יכולה? או לא רוצה?!

שלהבת: אימא די! היא לא יציבה על הרגליים, לפעמים היא מבולבלת לגמרי. לפעמים מתבלבלות לה הרגליים, יכולות להצטלב והיא עלולה ליפול ולשבור את האגן! ואת יודעת שאם בגילה אגן נשבר, זה הסוף!

אמיליה: אם היא תמשיך להתקדם ככה בהליכה, אולי כדאי להביא לה חיית מחמד?

שלהבת: לא בא בחשבון כי החיה עלולה למשוך אותה... הרצועה יכולה להסתבך לה ברגליים ולגרום לה ליפול.

אמיליה מחשב?!

שלהבת: קניתי לה מחשב, מהכסף ששלח ירון. לימדתי אותה איך להשתמש, איך לראות סרטים בזמן שהיא לא יכולה לישון, עזרתי לה במשחקים, שהיא תיהנה... קלטה טוב מאוד את המערכת של המחשב (יחסית), ומה היא עשתה?

אמיליה: כשלא הלך לה משהו, התעצבנה ושברה את המחשב.

שלהבת: בחיים לא תנחשי.

היא התחילה לראות סרטי פורנו.

אמיליה: אני לא מאמינה לזה...

את צוחקת!

היא נהנית מהגועל הזה?!

שלהבת: ועוד איך נהנית...

נהנית להסתכל על התחת של הגברים והנשים, ומבסוטה.

בשבילי זה מצוין!

אמיליה: מה מצוין בזה?

שלהבת: עכשיו יש לי עם מה לאיים,
אם היא עושה לי קונצים, אני מוציאה את הכבל ומנתקת
לה את המחשב.

אמיליה: ואת יוצאת מהבית?

שלהבת: (בהיסוס) לפעמים...
אני עדיין צריכה לבקש ממנה רשות לראות חברים.
אני אוהבת את סבתא.

אמיליה: מותק, את פשוט לכודה!
ישנם גם הורים כאלה ששולטים כך בילדים שלהם.
זה בדם שלהם.
את צריכה ללמוד להתנתק!

שלהבת: אני לא יכולה לעשות שום דבר,
אני מודעת לזה שאני לא יכולה ללכת לשום מקום...
ש...ש...שאני כבולה...
נכון,
בכל פעם כשאני מנסה להגיע לאיזשהו מקום, לעשות
משהו שלא בידיעתה, זה תמיד נגמר בזה שהיא לא
מסתכלת עלי כמה ימים.
מחרימה אותי...
היא הולכת ונעשית תינוקת.

[הסבתא נכנסת עם פנים חמוצות.
ירון אחריה כאחד שמנסה לשכנע אותה להירגע.
הסבתא הולכת לאמיליה, עוצרת קרוב מול פניה, בפנים זועפות.
אחר כך מתקרבת לשלהבת, מסתכלת עליה ויוצאת. ירון יוצא בעקבותיה]

אמיליה: מה זה היה צריך להיות?

מסדר זיהוי?

שלהבת: ככה זה כשהיא כועסת.

אמיליה: ואת חיה עם זה טוב?

שלהבת: (צחקוק מאולץ) מה אני יכולה לעשות?

אמיליה: את יכולה לעשות הרבה מאוד!

[נכנס ירון]

ירון: (עומד בפתח פורש את ידיו)

אני חושב שלא הצלחתי כל-כך להרגיע אותה.

[לירון צץ פתאום רעיון, מתחיל לשיר השיר "היום יום הולד" ומלהיב את האחרים להצטרף אליו. שרים.

שלהבת מדליקה את הנר.

הסבתא מופיעה בפתח מאושרת, הולכת ישר לכבות את הנר. יושבת על הכיסא ומסמנת בידיה שירימו אותה.

מנסים להרים אותה ולא מצליחים. הם עושים את עצמם כאילו הם מרימים.

הסבתא מאיצה בהם ומבקשת עוד. מרימים כאילו.

הסבתא מבקשת עוד..]

ירון: אנחנו לא יכולים להרים אותך עוד תשעים פעם.

שלא תפלי.

אמיליה: (לסבתא) דיברתי עם ירון והחלטנו שננסה לשכנע אותך

לעבור לבית אבות שם יש זקנים בגילך...

יש שם פעילות חברתית רחבה,

אולי תכירי מישהו, ושלהבת תלך לחיי עצמאות.

(לשלהבת) מה את אומרת?

[הסבתא נועצת מבט של אי הסכמה בשלהבת ומשמיעה קולות של כעס]

שלהבת: (לאמיליה) אני לא רוצה אפילו לדבר על זה!!

ירון: סבתא את חייבת להירגע...

אמיליה: (לסבתא) את משחקת בכולנו!

ירון: כמה ניסיתי שהיא תדבר, ואף הגה.

אמיליה: (לסבתא) כי השתיקה משרתת אותך טוב מאוד!

ירון: (לסבתא) הייתי בטוח שביום ההולדת שלך תפתיעי אותנו ותתחילי שוב לדבר.

[הסבתא ממהרת להיכנס לבית]

ירון: (לשלהבת, מחבק אותה) ואת אחותי, איך אתן מסתדרות?

שלהבת: (לחוצה) מסתדרות אחת עם השנייה.
רבות על נושאים לא חשובים.

ירון: לסבתא יש אגו ענק,

(פונה לאמיליה) ואבא המסכן לעתים קרובות היה תקוע בין שתיכן. ההתנצחות המתמדת שלכן השפיעה עליו ועל השלום בבית. הוא לא יכול היה לעשות הרבה כדי להציל את המצב.

(לשלהבת) לדעתי יש רק דרך אחת למנוע היתקלויות ביניהן.

שלהבת: ישנם עמים שלא שולחים את הזקנים לבית אבות. למשל, אף-פעם לא תמצא בתי אבות במדינה מוסלמית.

ירון: אנחנו לא מוסלמים.

אמיליה: את רואה את סבתא שלך מטפלת פיזית בעצמה?

שלהבת: בטח שלא!

אמיליה: כי גן העדן הוא פרוס מתחת כפות הרגליים שלה, היא רק מצייצת ואת קופצת!

שלהבת: לפי דברים שאת מתכוונת, אני די תקועה – והיא השטן.

ירון: את חייבת לעשות מעשה...

אני אלך לקרוא לסבתא ונמשיך לשיר לה יחד. אגב,
נהגת בשכל שבחרת לחגוג לה בחצר.
(יוצא)

שלהבת: לפעמים אני מתבלבלת ולא יודעת מה לעשות.
אני חושבת שלהתעלם ממנה זאת אפשרות לא טובה,
במיוחד כשהיא בבית שלי.

אמיליה: תארי לעצמך מה היה קורה כאן אם הייתה מדברת.
אני לא הסתדרתי איתה מיום החתונה.

שלהבת: רואים.

אמיליה: כשנולדת התמיכה בי ובאביך היית נהדרת, אפילו
מבורכת! במיוחד עבורי כאמא טרייה,
אבל הבעיה גדולה צצה כאשר התחילה לקחת בעלות
על הכול.
היא תמיד ניסתה לעבוד על המצפון שלי.
(חיקוי של הסבתא) "אני אימא של בעלך..."

[הסבתא מציצה]

אמיליה: (ממשיכה בלי להתחשב בסבתא) ...לא של החבר שלך. אם לא
תסתדרי איתי לא תוכלי להסתדר אתו ודברים לא טובים
יצאו החוצה".

(מבחינה בסבתא) רק איומים שמעתי ממך!

ומה את עשית?!

(הסבתא נכנסת לבית. ממשיכה לקרוא אחריה) את ניצלת אותי!

שלהבת: אבל למה את צריכה להתעצבן?

אמיליה: אני חושבת עלייך המון, ומנסה להאיר לך את הדרך!
לפקוח לך את העיניים כדי שתראי איך לאזן את
הדברים!

שלהבת: איזה דברים את מנסה שאני אאזן?!

אמיליה: לאזן את הגישה שלך לחיים, כדי שתוכלי לתקן אותם.
תדרשי ממנה להשקיע יותר מאמץ. את צריכה לנהוג
בערמומיות כדי שתעשה את כל מה שאת רוצה, כך לא
תצטרכי להתאמץ...
שתינו ראינו שהיא יודעת לרוץ טוב מאוד. אז גם לדבר
היא יודעת!

שלהבת: באת לחגוג או לכעוס?

אמיליה: אני רואה אותך ככה, ובוודאי שאני כועסת.

שלהבת: אני בחרתי בזה.

אמיליה: שקר!

אני מכירה אותך.

פעם היית מבלה, רוקדת, עושה חיים עם בחורים,
מחזורים. היו לך חיים תוססים.

מה היום?

את קבורה בקבר של הסבתא שלך!

אני מסרתי לך את הבית הזה, בשבילך שיהיו לך חיים!

[שלהבת מפנה לאמיליה את הגב]

אמיליה: את מפנה לי את הגב, כך את מפנה את הגב למציאות!
זה יפה מצדך שהסכמת לארח אותה לתקופה קצרה,
אבל התקופה התארכה לשנים! מי יודע, אולי זאת הייתה
השגיאה שלי למסור לך את הבית!

שלהבת: אימא, את דרמטית מדי היום.

מה את רוצה, שאני אהרוג את עצמי? !
שארצח אותה?!

[נכנסת הסבתא. יושבת על הספסל ומקשיבה.

בשלב מסוים היא אוטמת את אוזניה.

ירון ניכנס ועומד ליד משקוף הדלת]

שלהבת: (בשקט לאמיליה) היא כאן, בואי נעצור כאן.

אמיליה: אין לי מה להסתיר,

שתשמע!

אני לא יכולה לבוא לפה – בגללה!

את לא יכולה לעזוב אותה לבד ולבוא אלי לביקור –
בגללה!

אני מתגעגעת אליך!

אף-אחד לא יכול להתמודד עם לחץ כזה!

אני רואה שאת נשאבת לתוך הדרמה שלה, ובתוך תוכך
את מרחמת על עצמך.

בסוף תזדקני מהר מדי ותהיי כמוה.

צריך לעשות משהו לגבי המצב.

היא עקשנית, שקרנית ושחקנית!

שלהבת: אוש... אימא...

אמיליה: את בחורה צעירה, יפה וכבר יש לך קמטים בגללה.

הַעֲבֹדָה שאת מטפלת בסבתא ומשתדלת בשבילה,

תומכת בה, לא רק חומרית אלא גם נפשית, ראויה

להערכה. זה מראה על אופי טוב ולב רחב.

אבל, וזה אבל גדול!! יש חיים לחיות,

בלי הסבתא!

את לא קולטת שהאסטרטגיות שהיא מפעילה עלייך

עובדת יפה מאוד לטובתה?!

שלהבת: הבטחת לאבא שלעולם לא נשים אותה בבית אבות. לשלוח אותה לשם זה כמו להכניס אותה לבור קבר.

אמיליה: ולאן שלחת את החיים שלך?
לאן נעלם החיוך המקסים שהיה לך?!

שלהבת: (לוחשת לאמיליה) שם היא תמות.

אמיליה: את יודעת שהחיים זה כמו משחק במשיכת חבל, מקבלים קצה של חבל ומתחילים למשוך. מי שמושך את החבל חזק יותר – זוכה. אבל יש דרך אחרת "לנצח" היא להרפות. המתחרה בצד השני לא יכול לנצח אם את לא משחקת. באתי במטרה להציע לך שינוי!

[שתיקה]

שלהבת: (נגשת לסבתא. בחיוך) סבתא, נכון אחרי שאני חוזרת מפגישה, את עושה לי את הפרצוף המפורסם כדי שאספר לך אם הפגישה הייתה מעניינת?
אם הפגישה לא הייתה מעניינת, את מפנה את ראשך הצדה ומעלה חיוך בסתר, ולי את מראה שאת עומדת לבכות, ראיתי אותך.
נכון סבתא?

[הסבתא מנידה ראש לשלילה]

אמיליה: את רואה?
מניפולטיבית!

מה שמרגיז אותי, שאת יודעת את זה וממשיכה!

[הסבתא קמה בוחנת כל אחת מהן, מחייכת בחיוך מעושה, מוציאה לשון לעבר אמיליה ומרעידה אותו בבוז (כמו נפיחה). יוצאת]

ירון: סבתא לא צריך להיפגע מכל דבר... (יוצא אחריה)

שלהבת: (נאנחת) לפעמים שאני מרגישה כמו בחורה בת מאתיים.

אמיליה: אני מכירה את זה מקרוב. כשאימא שלי הייתה בחיים וטיפלתי בה, הייתה כמו חתולה שיום אחד משתלטת על המקומות בבית, ועשתה את כל התמרונים דרך הצוואה.

"אני אמות יחד עם הצוואה"

"לא אשאיר לכם כלום"

"ככה לא מטפלים באמא"

כך היא הייתה מאיימת עלי. הטעות שעשיתי היא שנתתי לה לשלוט בי עד שהיא נפטרה.

שלהבת: הנה, גם את לא יכולת להשתחרר ממנה.

אמיליה: נכון, וכדאי שתלמדי מהסבל של בעלת ניסיון.

שלהבת: מצד אחד קשה להמשיך ולטפל בה, ומצד שני אני לא יכולה לעזוב אותה,

היא בכל זאת האימא של אבא.

אמיליה: בואי, צאי לכמה ימים לחופשה קצרה וחשיבה מחודשת. את לא יכולה להבין באמצע הבלגן מהו הפתרון הטוב ביותר.

שלהבת: ומי יטפל בה?

אמיליה: את לא צריכה לדאוג לזה.

צאי לחופש,

אולי תכירי מישהו!

שלהבת: איך אני יכולה להתחיל מערכת יחסים עם מישהו כשאני מרגישה כל-כך חסרת ביטחון. לפעמים אין לי כוח להתמודד איתה. אבל התרגלתי אליה.

אמיליה: את רוצה שאני אדבר איתה, אשכנע אותה לקחת לה מטפלת?

שלהבת: אם את תדברי המצב יחמיר.
עד היום היא מאשימה אותך במותו של אבא.

אמיליה: (בהלם!) כך היא אמרה לך?!!

שלהבת: היא לא אמרה, העיניים שלה מדברות ברגע שאני מזכירה אותך.

אמיליה: מה היא רצתה,
שגם אני אמות?

שלהבת: היא כועסת בגלל שאת גרה עם בעל חדש ומגדלת את ילדיו.

אמיליה: היא כעסה עלי עוד לפני שהכרתי בעלי העכשווי.

שלהבת: ניסיתי להסביר שאת בת אדם,
שאת צריכה להמשיך את החיים שלך.
אבל היא לא משתכנעת.
היא מסרבת לקבל את העובדה שאת חיה ואבא מת.

אמיליה: וזה מה שהיא עושה לך, זה נקרא כוח השליטה!
מעטים האנשים שמבינים שהם אלה שחייבים לשחרר
את השליטה מאדם קרוב שאוהב אותם. הם מרגישים
כאילו מי שמטפל בהם כבר נמצא בכיס שלהם והם
חתומים לכל החיים!
תני לי בכל זאת להחליף איתה מילה.

שלהבת: (מצחקקת) את יודעת מה היא עשתה לי פעם?
היא זייפה מחלה כדי לזכות בסימפטיה.

אמיליה: מכירה את זה.

שלהבת: לפעמים היא צורחת ומתייפחת במן קול כזה תהומי, משוגע כזה.

אמיליה: ארטיסטית.

[הסבתא נכנסת.

ירון בעקבות הסבתא]

ירון: סבתא את חייבת להבין...

(לשלהבת ואמיליה) לא יודע מה לעשות איתה.

עקשנית כמו פרד.

שלהבת: (לסבתא) את זוכרת שהבאתי מטפלת,

ראית אותה ומה עשית לה?

[הסבתא מפנה את התחת לכיוונה של אמיליה וטופחת עליון]

אמיליה: (לסבתא) גם אני במקומך לא הייתי מסכימה,

יש לך את שלהבת...

[אמיליה לא מספיקה לסיים את המשפט.

הסבתא, רודפת אחרי אמיליה בעקשנות כדי להכותה.

ירון ושלהבת בקושי מצליחים להתגבר עליה]

ירון: (בקול) סבתא מספיק!

[הסבתא מנסה שוב לפרוץ את ההגנה על אמיליה]

ירון: (חוסם אותה. בזעם) סבתא די, זה כבר יותר מדי!

[הסבתא קופאת לרגע ומביטה בשלהבת ומתחילה לנהום ולחרחר.

שלהבת מלטפת אותה כדי להרגיעה, היא וירון מובילים את הסבתא לספסל]

ירון: (לאמיליה תוך כדי שהיא מלווה את הסבתא) אינא את בסדר?

אמיליה: (בודקת היכן נפצעה) היא מטורפת לגמרי.

שלהבת: (לסבתא) כדאי שתירגע! נכון שניסיתי לשכנע אותך להיכנס לרשימת המתנה.
את זוכרת את העובדת הסוציאלית מביטוח לאומי, כשהיא באה לתת הערכה ואמרה לנו שאת במצב שמאפשר לקבל אותך לבית אבות.
סירבת ללכת.
(לאמיליה) בכתה במשך שבוע.

אמיליה: את חייבת תמיד לזכור את משיכת החבל.
לשחרר.

ירון: אימא, במקום לנסות לשנות את החיים במשיכת חבל, אני מציע להראות לה היכן למקד את האנרגיה שלה.
(לשלהבת) אני מציע לך לדבר עם מישהו, בעל מקצוע שיכול לתת לך פרספקטיבה, כלים שיעזרו לך למצוא דרכים אחרות להפחית את הלחץ ולנהל את החיים שלך בצורה נורמלית. (פאזזה קטנה)
אחותי, ככה את נמחקת!

אמיליה: לשחרר! ברגע שהיא תדע שהיא חייבת להסתדר בחיים, היא תבקש ללכת לבית אבות.

[הסבתא נעלבת מנסה לצאת.

ירון מנסה לחוסם אותה]

ירון: (תוך כדי חסימה) שלא תביני אותי לא נכון. מה שאת צריכה זה להפסיק לעשות כל מיני תכסיסים, אני מכיר אותך מצוין, את יודעת לגעת באחותי בנקודות הכי רגישות, מספיק שאת תוקעת מבט, ושלהבת נכנעת...
בבקשה תסכימי למטפלת.

[הסבתא חומקת מירון פנימה לבית]

שלהבת: די!...

אני לא יכולה לשמוע יותר את העצות שלכם!

אמיליה: אימא צריכה לתת עצות לפעמים!

ירון: זה לא משנה איזו החלטה תיקחי, זה לא אומר שאת עושה מה שאומרים לך. בכל מקרה ההחלטה צריכה להיות שלך.

שלהבת: אתם לא רומזים, אתם מחליטים!

ירון: זה רק אומר שאת נותנת לה כוח.

שלהבת: אני לא יכול להכריח אותה לעזוב!

ירון: (לאמיליה) יש לי הרגשה שהיא לא רוצה לוותר על ההשקעה שעשתה בה.

שלהבת: שזה מה?!

ירון: גם בבורסה צריך לדעת לוותר ולמכור אפילו במצב של ירידות לפני המצב מחמיר. קנה בשמועה מכור בידיעה וכשמניה יורדת לא קונים! כמו שאמרים לא תופסים סכין נופלת.

שלהבת: מה זה אומר?!

ירון: שאת מחכה לאישור מסבתא לעשות צעד אמיץ ולא תקבלי אותו ממנה אף-פעם! שתיכן כלואות בבית! אם מצבה הולך ונעשה רע סימן שהיא סוחפת אותך איתה.

שלהבת: אף-אחד לא כולא ולא סוחף אותי!

ירון: (בציניות) כן?!

שלהבת: אתם שונאים אותה?!

אמיליה: אנחנו אוהבים אותך.

ירון: (כמעט לוחש) בערמומיות שיכללה את דפוס השליטה עלייך מבלי שתרגישי. למה היא עושה את זה? כי היא פשוט לא יכולה לאפשר לנכדה שלה לפרוח.

[הסבתא מציצה לרגע.

הנוכחים רואים אותה.

הסבתא מוציאה קולות של לגלוג על מה שהם מדברים, קולות שמזכירים נביחות קלות, והיא נעלמת]

אמיליה: ממה זה היה?

שלהבת: אלה הקולות שהיא משמיעה כשהיא כועסת.

אמיליה: שלהבת תקשיבי ותרדחי,

את תקבלי...

שלהבת: (קוטעת אותה. בזעם) תקשיבי לי את!

אימהות אמורות להקשיב לבנות בכל גיל,

לכבד את ההבדלים בהשקפת החיים,

להתחשב בהחלטה שלי!

במקום זה, את וירון מסתערים עליי, כאילו אני ילדה קטנה. אני שומעת את האירוניה בטון הדיבור של שניכם!

אמיליה: אימהות ובנות צריכות להתייעץ על המשך דרך החיים.

שלהבת: אני מרגישה שבאת לכאן כדי להצית אש.

אמיליה: באתי לשוחח על כל...

ירון: (נכנס לדברי אמיליה. לשלהבת) זה לא נכון, את מפרשת את הכוונות שלנו לכיוונים שליליים ולא רצויים. אף אחד פה לא התכוון להצית אש!

אמיליה: באנו בתקווה שהשיחה תהיה שקטה לגמרי, שתהיה בה הסכמה.

שלהבת: שיחה כזאת לא יכולה להיות שקטה אף פעם.

אמיליה: עד שיום אחד את תעוררי ותביני עשית טעות איומה שעלתה לך בהקמת משפחה משלך.

שלהבת: אם אני עוזבת אותה, יהיה סכסוך גדול שיכול להימשך שנים.

אמיליה: סכסוך הוא חלק מחיי המשפחה.

שלהבת: סכסוך מתמשך יכול גם להיות מלחיץ ומוזיק ליחסים.

אמיליה: לפעמים סכסוך יכול להיות קרש קפיצה לצמיחה.

שלהבת: בקיצור, אתם רוצה שאני אשאיר אותה ללא השגחה, שאטוש אותה!

ירון: אסור לך לפרש זאת כנטישה. את תשמרי איתה על קשר קבוע וחיוני, תלכי לבקר אותה בבית אבות מתוך רצון וכבוד... כולנו נבקר אותה, ובכבוד.

אמיליה: אחיד צודק, כבוד לסבתות ובכלל להורים הוא חשוב מלידה ועד מוות...

אני רוצה לראות אותך עם חברים.

שלהבת: בינתיים אין לי חבר, כך שכל הדיבורים הם סתם.

אמיליה: בשביל שיהיה...

שלהבת: אימא די! אני לא רוצה יותר לשמוע.

[מתוך הבית נשמעים קולות של גניחות של אקט מיני. כולם מופתעים ונרתעים]

ירון: מה זה צריך להיות?

שלהבת: רואה סרטי פורנו...

(ממהרת להיכנס לבית, לסבתא).

[אמיליה וירון צוחקים ממבוכה. הולכים לשבת סביב השולחן]

שלהבת: (מתוך הבית, בקול) כמה פעמים אמרתי לך, לא בקול רם!

מה יחשבו השכנים עלי?

בואי לחצר, היום יום ההולדת שלך!

[שתיקה.]

שלהבת חוזרת מחויכת, בידה כבל חיבור החשמל למחשב. יושבת]

ירון: (צוחק) ניתקת לה אותו?

שלהבת: זה מה שרק חסר לי, שהשכנים יתחילו להסתכל עלי.

ירון: תגידי את האמת שלהבת.

את רוצה בכלל חבר?

שלהבת: לא מעניין אותי.

אמיליה: (לירון) יש לך מישהו בשבילה?

ירון: היא צריכה להחליט קודם.

שלהבת: אין לי זמן לזה.

לפעמים אני חושבת שהפכתי לכבשה השחורה של

המשפחה.

ירון: מה פתאום את אומרת את זה?
איזה מן שטויות אלה?

שלהבת: אימא אומרת לי מה לעשות, אתה כל הזמן אומר לי מה לעשות, במיוחד אחרי שאבא נפטר. אתה חושב שהפכת להיות האבא שלי! אתה חי מחוץ לבית, בא לבקר מתי שמתחשק לך, שואל מה נשמע, והולך.

ירון: אני שולח מצרכים.

שלהבת: ואתה חושב שהמצרכים שאתה קונה ושולח פעם בחודש מספיקים?

ירון: למה את לא אמרת לי שאת צריכה יותר?

שלהבת: אני עושה קניות לפחות עוד פעמיים בשבוע! לפעמים כשהיא במצב רוח טוב, אני גם לוקחת אותה איתי לקניות. למרות שהיא אף-פעם לא מבקשת ממני לקחת אותה. אנחנו זקוקות למזון בבית. וחוץ מזה, אני גם נהנית לפעמים לבלות עם סבתא.

ירון: הצעתי לך כמה פעמים להביא מטפלת.

שלהבת: סבתא מסרבת לעזרה מבחוץ. היא מעדיפה...

אמיליה: היא לא במצב להחליט מה היא מעדיפה!

ירון: זאת נקראת כפיה!
את צריכה לחשוב גם על עצמך!

שלהבת: אני משגיחה עליה שנים מתוך רצון ואף אחד לא כופה עלי!

אמיליה: בכל זאת, את נשמעת עייפה מהשבי.

ירון: את שפוטה שלה, זאת המחלה שלך!

שלהבת: (לעצמה) נכון, עייפה, כן...

(לוחשת עם חיוך מאולץ על הפנים) בכל פעם שאני רוצה לצאת, פתאום היא מתנהגת כאילו היא יכולה לדבר, יוצאים לה חרחורים...

(מחקה את החרחורים של הסבתא)

הבנתי שהיא מנסה לדבר, ורומזת על דלקת בגרון. הכנתי לה משקה של מים פושרים, דבש ולימון, שתשתה...

פתאום הקול נפתח ויצאו לה צלילים שונים שאף פעם לא שמעתי אותם מאז השתיקה. הייתי מאושרת שגיליתי תרופה לקול השתיקה שלה, מיהרתי להכין לה כמות כזאת שתגרום לה להוציא מונולוגים...

ירון: דיברה?

אמיליה: למה שתדבר?

שלהבת: חרחרה, חרחרה וכמעט נחנקה למוות, הלב שלי נפל, לרגליים.

[מהחדר נשמע קולה הכועס של הסבתא, היא נכנסת במרץ, נועצת בהם מבט להרגיז. לוקחת את הכבל של המחשב מהשולחן וחוזרת לחדר]

שלהבת: (קוראת אחרי הסבתא) שימי לפחות אוזניות!

אמיליה: לך תבדוק שהיא לא תתחשמל.

שלהבת: אין צורך, היא יודעת טוב מאוד לחבר לבד.

ירון: מה קורה כשאת חולה?

שלהבת: מה שטוב?

אני לא חולה, רק לעתים רחוקות, וכשזה קורה, זה גורם לה חרדות והיא מתחילה להיות נודניקית... שלא תבין אותי לא נכון, היא אישה חזקה, חכמה, מקסימה ולפעמים משעשעת מאוד. אבל, בערב לפעמים אני בקושי מזהה אותה. היא נראית מבועתת מהמחשבה להיות לבד בחדר השינה שלה, מרגישה קצת לחוצה מדי במיוחד כשאני יוצאת מטווח הראייה או השמיעה שלה.

אמיליה: את הולכת לישון אצלה בחדר?

שלהבת: אין לי ברירה, אחרת היא תנדנד כל הלילה.

אמיליה: אני מאמינה שאת נותנת יותר ממה שאת מקבלת.

ירון: את רוצה שאני אקח אותה לשבוע שבועיים ותראי איך את מסתדרת?

שלהבת: לא.

ירון: את לא רוצה שיהיה לך קצת חופש לחשוב?

אמיליה: את לא מעזה לעשות דבר אם היא לא מסכימה?

שלהבת: אני לא רוצה לפגוע בה!

ירון: את בכלל רשאית לקבל חברים או חבר?

שלהבת: (בזעם) לא יוצאת לדייטים וזהו! מה אתם רוצים ממני?!

אמיליה: מאז שאביכם נפטר השתנו הרבה דברים.

ירון: ומאז סבתא לא מדברת.

[הסבתא נכנסת עם פתק ביד, מוסרת אותו לירון, מעיפה מבט בכולם ויוצאת.
ירון מעיין בפתק]

אמיליה: שתף אותנו.

ירון: "שלהבת נכדה יקרה" זה אליך. (מוסר לשלהבת)

שלהבת: (קוראת המכתב) "שלהבת נכדה יקרה, את יכולה לעזוב אותי,
זה בסדר, אני אסתדר. תלכי, תלכי... תחפשי חתן
ותתחתני. תעשו חיים, אני אסתדר..."

ירון: וואו, נשמע מאוד מסובך.

אמיליה: משפט מנצח שמגיע לה עבורו פרס נובל!

את המשפט הזה אני מכירה מצוין!
אימא שלי ידעה להגיד לי ללכת,
בטון הדיבור שלה את הפעמיים "תלכי, תלכי" היה כמו
"תינטשי, תינטשי" והחזיקה אותי עד יום מותה!

שלהבת: (ממשיכה לקרוא) הנה עוד משפט,

"אנחנו מקבלים את האהבה שאנחנו חושבים שמגיעה
לנו, אולי אני באמת לא ראויה לאהבה של אף אחת"
היא נפגעה.
אני מעדיפה לפגוע בעצמי מאשר לראות אותה סובלת.

ירון: אני לגמרי מבין את זה.

אמיליה: לא עשית משהו לשביעות רצונך, והופ!
שינוי.

שלהבת: זה מגיע לי,

לא הייתי צריכה לעשות את יום ההולדת הזה.

אמיליה: את צריכה לזכור שהיא גרה אצלך.

שלהבת: לא! אני לא יכולה לעשות לה את זה... בפרט כשהיא

מתחילה לשכוח איך מתנהלים דברים.

לפני כמה ימים, היא שטפה את ידיה בקרקעית האסלה.

השיניים שלה עדיין כואבות מהפלטה. היא באמת לא

יכולה לאכול שום דבר אלא אם כן זה מרק דליל...

מתעצבנת מכל דבר, בעיקר כשהיא רואה סרטים על

מכשפות וכישופים...

[הסבתא נכנסת עם מזוודה, הולכת לכיוון שער החצר, כדי לעזוב.

כולם עומדים בוהים בה]

ירון: (עוצר בעדה) סבתא?

מה זה צריך להיות? (לוקח ממנה את המזוודה)

[הסבתא פתאום מקבל עוויתות בכל גופה]

שלהבת: (רצה אליה לעצור אותה) היא לא נראית בסדר.

[לסבתא מחמירים העוויתות]

אמיליה: (מוזגת מים) תושיבו אותה, אביא לה כוס מים.

שלהבת: (מושיבה את הסבתא. מנסה להסיח את דעתה מהכעס) נכון שהיום

בבוקר היו לנו בדיחות? ואת זוכרת איך ניסיתי להלביש

לך את השמלה לכבוד יום ההולדת, וכמעט שברתי את

הגב? (צחוק מעושה)

אמיליה: (לשלהבת) קחי, תני לה את המים, שתירגע קצת.

שלהבת: (מנסה שוב לשעשע את הסבתא) את זוכרת איך לפני יומיים
דחפת לידיים שלי פתק? כתבת שאת לא רוצה לראות
אותי יותר, ושיום אחד את תיעלמי בלי להודיע לי לאן,
ואם אני אקח לך עוד פעם את הכבל של המחשב, את
תשלחי לי מייל שאת מתה.

[הסבתא בוחנת את כולם. וקופאת]

ירון: אימא, בואי שבי לידה, אני רוצה להגיד משהו לשתיכן.

אמיליה: אני יכולה להקשיב מפה.

ירון: אימא, נו באמת, זה לא הזמן המתאים לעשות...

[אמיליה נכנעת ומתקרבת לסבתא כדי לשבת לידה.
פתאום הסבתא מתנפלת עליה, מנסה להכותה די באגרסיביות, ומנסה להגיד את
המילה "רוצחת".
ירון ושלהבת בקושי מצליחים להפריד ביניהן]

אמיליה: (לסבתא. בוררת את המילים)

את היית אימא מאוד פוגענית!
בעלי סבל ממך!
הוא היה צריך לנשוך את הלשון שלו כמה פעמים כדי לא
לענות לך!
(בלעג) "מתי את הולכת ללדת ילדים?! אני רוצה נכדים!"
עשית לו צלקות בלב.

[הסבתא נוהמת מול אמיליה ומסמנת לאמיליה לעזוב את הבית]

אמיליה: (ממשיכה לסבתא) זה הבית שלי!

את אורחת פה...!
תמיד סלחתי לך על מה שעשית לבעלי.
התנגדת לחתונה שלנו,

הפסקת לאהוב אותו בגלל שהתחתן אתי,
לא יכולת להיפרד ממנו!
רק אחרי מותו התחלת להתגעגע אליו ולאהוב אותו.
(לשלהבת וירון) לי לא היה קל לראות את מה שהלך ביניהם,
ניסיתי להפריד ביניהם וניסיתי לעזור להשכין שלום.
היא הייתה מעמידה פנים שמצבה הנפשי בירידה,
והפסיקה לטפל בעצמה בכוונה!!! היא הייתה מתווכחת על
כל דבר! אפילו על התחתונים שלבש!
"למה אתה לובש תחתוני בוקסר רחבים, זה לא טוב
לביצים שלך שיתנדנדו להם בהליכה",
הייתה צורחת ומצחיקה את כל השכנים!

שלהבת: אימא, מספיק.

אמיליה: (ממשיכה באותו זעם לסבתא) למרות כל המשחקים שלך,
אני זו שרחצה אותך אחרי שהתחלת לגעת בקקי שלך
וסירבת לשטוף!
עכשיו יש לך סיבה לא לענות!
אבל היום אנחנו רואים שעברת שינוי!
איזה כוח קיבלת!
מרימה עלי ידיים!
לא רק הולכת, רצה!
מרימה מזוודה.
איזה כוח יש לך!
ירון בקושי הצליח לחלץ את המזוודה מידך!
את אישה אנוכית!!!

[סבתא נוהמת ומנסה שוב להגיד את המילה "רוצח"]
ירון לוקח את המזוודה (מתקשה להרימה) לחדר בחזרה, וקולט שהיא כבדה יותר
ממה שחשב. ומשאיר אותה ליד פתח הכניסה לסלון]

ירון: (לעצמו, מתפלא) איך היא הרימה את זה?

שלהבת: אימא, אני מבקשת ממך להפסיק.

אמיליה: היא קוראת לי "רוצחת" ואני צריכה לשתוק?!
אביכם פעם שאל אותי "מה עם כיסא גלגלים בשבילה?"
אני זאת שהתנגדתי!
(לסבתא) את זוכרת שאני הגנתי עליך ואמרת לי;
"אולי אימא שלך לא מסוגלת פיזית לטפל בעצמה, אבל
אני לא יכולה להושיב אותה בכיסא גלגלים. אני חושבת
שזה יהיה לה עצוב, וכיסא גלגלים ישפיל אותה בגלל
גאוותה."
אבל את היית מעדיפה לפרק את הנישואים בכדי שהבן
שלך ימשיך להיות שלך!!!

ירון: אימא די, מספיק, בואו נירגע.

אמיליה: כואב לך מאוד שאני לא נהרגתי יחד עם הבן שלך!
"למה הוא נהרג ואת נשארת בחיים? אלוהים לא היה יכול
להחליף ביניכם?"
איזה מין שאלה ובקשה מטופשת?
מה רצית?
שגם אני אמות יחד אתו?
במקום להגיד תודה שנשארתי בחיים.
לפחות בשביל הילדים!
מאז אותו יום הפכת לעול על כולנו!!

ירון: (מחבק את אימו) וואו אימא, למה כל הזעם הזה יוצא היום
החוצה? תירגעי.

[הסבתא ניגשת לאמיליה]

אמיליה: אל תתקרבי אלי יותר מדי,
כי הפעם אני לא אוותר לך ולא אתחשב בגילך.

ירון: (מנסה לחסום הסבתא) סבתא די, זה כבר מצב מביש...
סבתא, די נו, את כבר מגזימה.

[הסבתא מביטה ארוכות באמיליה ונכנסת בכעס לבית בתנועת ביטול]

אמיליה: תראו אותה, רצה, בורחת, לא רוצה לשמוע את האמת.

ירון: (לאמיליה) עשי טובה ובואי נלך, הגענו ליום הולדת ביום
הלא נכון.

אמיליה: למה להפסיק?!

רציתי שתדעו מי היא באמת.

כי לא אני כאן המרושעת פה.

היא הייתה מצלצלת אלינו ומטרטרת אותנו שעות על
גבי שעות באמצע הלילה רק בגלל שהיא הייתה מרגישה
אומללה. כך זה נמשך שנים...!
שתקתי!

היא הייתה מבקשת מאבא שלכם שיספר לה פרטים על...
איך אני במיטה...!

ירון: שלהבת, תגידי לה להפסיק.

שלהבת: תן לה לדבר, זה כבר לא מפריע לי...

אמיליה: אל תאשימו את עצמכם, בכל מקרה היה צריך לפוצץ את
כל המוגלה החוצה.

[הסבתא מופיעה בפתח. שיער ראשה פרוע, נראית מוזרה]

אמיליה: בדיוק ככה היא הייתה עושה לנו תמיד כשהייתה
מתעצבנת. היא גזזה את השיער כדי שאנשים יחשבו
שאנחנו עשינו לה את זה.

[הסבתא ממהרת לוקחת את הסכין שעל השולחן ומתחילה לפוצץ את כל הבלונים
בקפיצות שמחה מטורפות]

שלהבת: זה כבר יותר מדי...

סבתא, תני לי את הסכין!

[הסבתא מתחמקת ותוך כדי כך מפוצצת שאר הבלונים ומקפצת כמו ילדה קטנה]

שלהבת: בואי אתי לחדר ותפסיקי עם הבושות שאת עושה לעצמך.

אמיליה: היא צריכה אשפוז!

[אחרי שהסבתא מסיימת לפוצץ את הבלונים, מבחינה באמיליה, מתקרבת אליה לאט, לאט ומאיימת עליה בסכין]

אמיליה: (מבוהלת. מתגונן עם התיק) ירון תעשה משהו!

[הסבתא מניפה את הסכין לדקירה.

ירון ממחר לעמוד בין שתיהן להגן על אימו.

הסבתא רואה את ירון עומד לפניה.]

ירון: (מסמן על עצמי)

זה אני!

בעלך!

[הסבתא לפתע מעלה חיוך רחב על פניה ושומטת את הסכין מידה.

מחבקת את ירון (חושבת שהוא בעלה)]

ירון: (תומך בה ומוביל אותה לחדרה) בואי לנוח.

[ירון והסבתא נכנסים לבית]

אמיליה: (לשלהבת) את רואה? זה סיר לחץ!

כדי לקרר ולפתוח אותו צריך לכבות את האש או לשים

מתחת למים קרים כדי לשחרר את לחץ האוויר הלחץ

שבתוכו, אם לא מורידים מעל האש סופו להתפוצץ!

שלהבת: אני חושבת לאשפז אותה,

אף-פעם לא ראיתי אותה ככה.

אמיליה: (מחבקת אותה) מזמן היה צריך לאשפז אותה.
את לא תצטערי,
אשמח לראות אותך שוב מחייכת...
תציתי שוב את השלהבת שבך.
את יכולה להיות בטוחה שאת לא תהיי לבד.
תתחילי עם הפינוקים, את עדיין צעירה, הארץ מלאה
בגברים!

שלהבת: מה קרה לה?

[ירון חוזר עם הסבתא כשהוא תומך בה. נעצרים לרגע]

ירון: בואו נאשפז אותה...
(לוחש) היא לגמרי מחורפנת.

[פתאום, הסבתא מול אמיליה מחייכת לה, מושיטה את זרועה לעברה.
אמיליה מתלבטת ובסוף נכנעת וניגשת אליה חובקת את זרועה ותומכת בה.
כך יוצאים, כשהסבתא מעלה חיוך רחב לעבר שלהבת.
שלהבת הולכת לכיוון השער, נעצרת ומעיפה מבטים בבית ובחצר, וחושבת על
השנים שעברו.
נשימה עמוקה]

שלהבת: עכשיו לבד.

סוף